

MATURITNÍ OKRUHY

Předmět: Základy společenských věd

Školní rok: 2020/2021

Vypracovaly: Mgr. Hana Šebková, Mgr. Jitka Vendlová

Schváleno ředitelkou školy dne: 30. 09. 2020

1. Psychologie jako věda, předmět psychologie
Základní a aplikované obory psychologie, metody zkoumání v psychologii
Psychologické směry
Vývojová psychologie
2. Podstata lidské psychiky
Determinace lidské psychiky, vztah organismu a prostředí
Duševní procesy – cití, vnímání, představivost, myšlení a řeč, pozornost, paměť, emoce
Učení – druhy, fáze, výsledky, faktory ovlivňující učení
3. Osobnost – vlastnosti osobnosti
Temperament, charakter, schopnosti
Zaměřenost, Maslowova hierarchie potřeb
4. Duševní zdraví
Duševní hygiena, duševní poruchy a nemoci
Zátěžové situace – stres, frustrace, reakce na zátěžové situace, jejich řešení
Deprivace – její podoby
5. Sociologie jako věda, předmět sociologie, metody
Socializace – činitelé, výsledky
soc. role, pozice, základní soc. útvary - soc. skupina – její druhy, rodina - funkce, krize
souč.rodiny, spol.normy
6. Politologie jako věda, směry politologie, vztah k ostatním vědám
Stát – definice, znaky, funkce, teorie vzniku státu, typy a formy státu, územní struktura státu
7. Politický systém ČR
Obecná charakteristika, Ústava ČR, státní symboly
Vláda, parlament, senát, soudy, státní správa a samospráva, legislativní proces
8. Demokracie
Demokracie a její principy, nedemokratické režimy, přímá demokracie a její formy, nepřímá demokracie – její formy – volební systémy, dělba moci – princip brzd a rovnovah
Lidská práva – definice, VDLP, LP, Charta 77, LZPS

9. Politika a politické subjekty

Politická participace, politické strany (dělení, založení, financování)

Politické ideologie (charakteristika, představitelé, doba vzniku, hl. principy), politický extremismus, občanská společnost, společenské organizace

10. Mezinárodní vztahy, globalizace

Subjekty mezin. vztahů, nástroje mezin. politiky

OSN, NATO, EU

Globalizace- globální problémy lidstva

11. Teorie práva

Právní řád ČR – prameny, právní subjekty, právní normy – tvorba, platnost, právní vztahy, účastníci právních vztahů, systém práva, právo veřejné a soukromé

Soustava soudů

12. Občanské právo – právo věcné (vlastnictví, spoluvlastnictví, držba, dědické právo...)

právo závazkové – smlouvy, druhy

OSŘ

13. Rodinné a pracovní právo

Vznik a zánik manželství, vztahy mezi rodiči a dětmi, náhradní rod. péče

Úřad práce, pracovně právní vztahy, vznik a zánik prac. poměru, prac. řád, mzda, prac. doba

14. Trestní právo, živnostenské právo

Trestné činy, tresty - funkce, druhy, TSŘ

Právní instituce - soudy, státní zastupitelství, advokacie, notářství, ombudsman

15. Ekonomie a ekonomika

Ekonomie jako věda, rozdělení ekonomie, vývoj ekonom. teorií

Zákl. ekon. otázka, ekon. systémy, ekonom. subjekty, hospodářský proces, výrobní faktory

Formy podnikání v ČR (živnostenské a obchodní právo)

16. Mikroekonomie - trh, tržní ekonomika

Druhy trhu, nabídka, poptávka, cena, konkurence

Trh práce, politika zaměstnanosti

17. Národní hospodářství - kritéria hodnocení hospodářská politika – cíle, nástroje hosp. politiky,

Monetární politika - ČNB,

Hospodářský cyklus

18.. Státní rozpočet, daňová soustava, systém zákonného pojištění, komerční pojištění

Peníze - podstata a funkce, bankovní systém

19. Etika

Vymezení zákl. pojmů (morálka, mrav, norma...)

Antická a křesťanská etika, moderní etika

Současné etické problémy

20. Náboženství – definice, dělení
Judaismus, křesťanství
21. Východní světová náboženství - hinduismus, buddhismus, islám
Vztah víry a filosofie, význam víry v současnosti
22. Filosofie jako věda, její vznik, tři zdroje filosofování, filosofické disciplíny
Antická filosofie předsokratovská
23. Filosofie starověku – Sokrates, Platon, Aristoteles
Doba helénismu – epikureismus, stoicismus, skepticismus
24. Středověká filosofie
Období patristiky, scholastiky, sv. Augustin, T. Akvinský, spor o univerzálie
Renesance, humanismus, reformace – vědecké objevy, Niccolo Machiavelli, Thomas Hobbes, Francis Bacon, Martin Luther
25. Racionalismus, empirismus, osvícenství
René Descartes, Baruch Spinoza, Gotfried Wilhelm Leibnitz, John Locke, George Berkeley, David Hume
Osvícenství – Montesquie. Voltaire, Jean J. Rousseau, Imanuel Kant
26. Filosofie 19. století
Německá idealistická filosofie – Johann Gotlieb Fichte, Georg Wilhelm Friedrich Hegel
Pozitivismus, materialismus, marxismus,
Iracionalismus, voluntarismus, preexistencialismus
27. Filosofie 20. století
Pragmatismus, fenomenologie, filosofie existence a existencialismus, vitalismus, novotomismus
Další směry – novopozitivismus, postmoderní filosofie, fil. antropologie
Čeští filosofové